

Heydər Əliyevin xatırəsinə yüksək ehtiram Özbəkistan ilə Azərbaycan arasında qardaşlıq münasibətlərinin möhkəmlənməsinə daha bir töhfədir

İyunun 21-də Daşkənddə Heydər Əliyev Meydanının açılışı olub.

AZERTAC xəbər verir ki, Özbəkistanda dövlət səfərində olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev açılış mərasimində iştirak ediblər.

Meydan paytaxtin Mirabad rayonunda azərbaycanlıların yaşadıqları ərazidə yerləşir. Ətrafdakı binalar abadlaşdırılıb. Meydanın ərazisi tama-

milə yenidən qurulub, burada yaşıllıq salınıb, sakinlərin istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb.

Meydanın mərkəzi hissəsində Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük memorial kompleksi ucaldılıb.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adını daşıyan küçədə yerləşən meydən şəhər sakinləri və qonaqların istirahət üçün ən çox üz tutduqları yerlərdən biri olacaq.

Özbəkistanın və Azərbaycanın dövlət başçıları mərasimdə çıxış etdilər.

Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin çıxışı

- Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Hörmətli nümayəndə heyətinin üzvləri.

Xanımlar və cənablar.

Bu gün biz bərəkətlə Özbəkistan torpağında əziz qonağımız, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, hörmətli İlham Heydər oğlu Əliyevi salamlayırıq. Dərin rəmzi məna daşıyır ki, Sizin dövlət səfəriniz Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri, Özbəkistanın böyük dostu, hörmətli Heydər Əlirza oğlu Əliyevin şərəfinə onun adını daşıyan küçənin və burada qoyulmuş barelyefin təntənəli açılış mərasimini ilə başlayır.

Biz hamımız tarixə XX əsrin görkəmli siyasi və dövlət xadimi kimi daxil olmuş Heydər Əliyevi yaxşı tanıyıraq. O, bütün həyatını doğma Azərbaycana həsr edib. Ölkə üçün ən ağır illərdə onun təleyinə görə çox böyük məsuliyyəti cəsarətə öz üzərinə götürüb, müasir dövlətçiliyin əsaslarını yaradıb, Azərbaycanda bütün sahələrdə genişmiqyaslı dəyişiklikləri uğurla həyata keçirib. O, həqiqətən müstəqil Azərbaycanın memarı id. Onun qətiyyəti və siyasi iradəsi, zengin rəhbərlik təcrübəsi və müstəsnə liderlik keyfiyyətləri gənc, müstəqil dövləti xilas etdi. Dərin məna daşıyan faktdır ki, iyunun 15-i Azərbaycanda Milli Qurtuluş Günü kimi qeyd edilir. Məhz həmin gün Heydər Əliyev ölkə rəhbərliyinə qayıdır və Azərbaycan Ali Sovetinin Sədri seçilib.

Fikrimcə, bizim ölkələrimizin müstəqilliyini bərpa etməsi ərefəsində onların tarixinin çətin səhifələrini xatırlamaq burada yerinə düşər. Xalqlarımız çətin, bəzən faciəli dövrlər yaşamalı olub. Bununla belə həm özbək, həm də Azərbaycan xalqları öz mənəvi dəyərlərini, milli qürur və mənliyini qoruyub saxlayıb, öz gələcəklərini özlərinin qurması hüququnu saxlayıblar. Çoxdan gözlənilən azadlığa doğru keçdiyimiz keşməkeşli yolu qıymətləndirərək inamlı demək olar ki, xalqlarımızın müstəqilliyi və suverenliyi bizi baha başa gəlib. Azadlığın qıyməti hömisi nəsillərin taleyi, həyatı, onların inamı və vicdanı olub. Əldə edilmiş milli müstəqilliyi bu gün də layiqincə qiymətləndirmək, onu hərtərəfli möhkəmləndirmək və sonrakı nəsillərə çatdırmaq bizim müqəddəs borcumuzdur. Bu gün biz tarixin döslərini nezəre almaqla Heydər Əlirza oğlu Əliyevin nadir şəxsiyyətinə bir daha dərin ehtiramımızı bildiririk. Bir an və əbədiyyət öz aralarında ayrılmaz şəkildə bağlı olduğu kimi, Heydər Əliyevi də Azərbaycan xalqının tarixindən və onun həyatından ayırmamız olmaz.

Heydər Əliyev böyük Səməd Vurğunun ölməz misralarını tez-tez təkrarlaşdırı: "Ayrılarımı könlər candan, Azərbaycan, Azərbaycan!" Buna görə də Heydər Əliyevin adı və obrası bütün dünyada Azərbaycan xalqına xas olan bütün xeyirxah və nəcib keyfiyyətlərin rəmzi kimi qəbul edilir.

Ölkə həyatının ən dramatik dövründə Prezident seçilmiş Heydər Əliyev sülhə və sabitliyə, vətəndaş həmrəyliyinə nail oldu, bir çox onillik irəlicədən müasir Azərbaycanın inkişaf vektorunun əsasını qoyma, iqtisadiyyati, elmi, təhsili əsaslı şəkildə irəlilədə bildi, milli dəyərlərin dirçəldilməsinə, Azərbaycan xalqının tolerantlıq ənənələrinin möhkəmlənməsinə şərait yaratdı. Nisbətən qısa müddətdə ölkədə yeni sahələr yaradıldı, onlarca iri zavod və fabrik tikildi, yüzlərlə məktəb, kitabxana, mədəniyyət sarayı və muzeylər açıldı. Azərbaycan sürətlə inkişaf etməyə başladı, demokratik hüquqi dövlət quruculuğu yoluna qədəm qoymaraq bəyənlərlə arenada layiqli yer tutdu, yüksək nüfuz və hörmət qazandı.

Heydər Əliyev əsl vətənpərvər idi. Onun adının özü rəmzi məna daşıyır. Məlum olduğu kimi, Heydər "bələdçi" deməkdir. O, həqiqətən öz xalqının bələdçisi, lideri idi. O, öz fəaliyyətində böyük şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin müdrik sözlərinə istinad edərək hömisi deyirdi: "Doğma torpağa sevgini özümə borc bilərim". Bu, onun həyatının mənası idi. Onun ən böyük arzusu Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi, Cə-

nubi Qafqazda möhkəm sülhün və sabitliyin bərqərar olmasına idi. Azərbaycan Prezidenti hörmətli İlham Heydər oğlu Əliyev tarixi ədaləti bərpa edərək bu arzunu uğurla həyata keçirdi.

Bütün bu illər ərzində Özbəkistan beynəlxalq hüquq əsasında Azərbaycanın ərazi bütövlüyü mövqeyində möhkəm dayanıb. Biz mümkün olan hər yerdə bu barədə danişmışıq, hömisi bunu qotiyətə və sərt şəkildə dəstəkləmişik. Bu Qələbə münasibətilə qardaş Azərbaycan xalqını özbək xalqı adından və şəxsən öz adımdan bir daha səmimi-qəlbənə təbrik edirəm.

Heydər Əliyevin fəaliyyətini, onun sanballı şəxsiyyətini və böyük ərisini dünyanın müxtəlif ölkələrinin görkəmli siyasetçiləri və ictimai xadimləri yüksək qiymətləndirirler.

Hörmətli mərasim iştirakçıları, bizim ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərinin, iki xalqın tarixi əlaqələrinin inkişafına və möhkəmlənməsinə Heydər Əliyevin böyük töhfəsinə xüsusi qeyd etmək istərdim. Onunla Özbəkistanın rəhbərləri Şərif Rəşidov, daha sonra İslam Abdullaeviç Kərimov arasında etimada əsaslanan səmimi münasibətlər yaranmışdı. Bizim liderlər arasında dostluq iki ölkənin və iki qardaş xalqın six qarşılıqlı əlaqə saxlamasına, fəal məbadilələri, o cümlədən humanitar məbadilələri inkişaf etdirməsinə imkan verib. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri özbək xalqına hömisi böyük hörmətlə yanaşırdı. Hərtərəfli savadlı və əsl

ziyali insan olan Heydər Əliyev bizim tərriximizə, mədəniyyətimizə və ənənələrimizə səmimi heyranlığını bildirirdi. Məsələn, 1996-cı ildə Daşkənddə olarkən, Heydər Əliyev Teymurilər Tarixi Muzeyini ziyarət edərək Fəxri qonaqlar kitabında yazdığı qeyddə xüsusi olaraq vurgulamışdı: "Əmir Teymurun xidmətlərinə, onun tarixi ərsinə qayğı, hörmətli münasibətə görə Özbəkistan xalqı çox sağ olsun". Bu, yüksək mənəviyyat və müdriklik təzahürüdür.

Son illərdə bizim birgə səylərimiz sayəsində Özbəkistan ilə Azərbaycanın münasibətləri yüksək strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə çatıb, konkret məzmun kəsb edib. Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizə, xüsusən ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın hərtərəfli möhkəmlənməsinə şəxsi diqqətinizə görə xüsusi minnətdarlığı bildirmək istərdim. Əminəm ki, Sizin dövlət səfəriniz qarşılıqlı faydalı əlaqələrimizdən daha da inkişafına yeni güclü təkan verəcək.

Əziz dostlar, bu gün Azərbaycanın Ümummilli Liderinin xoş adını xatırlayaraq, böyük özbək şairi Həmid Alimcanın sözlərini sitat getirmək istəyirəm: "İnsanın xatırı yaşadıqca, o da yaşayır".

Əminəm ki, bu sözlər həm Özbəkistanda, həm də Azərbaycanda qəbul edilir. Əminəm ki, dahi insana və vətənpərvərə, qurucu şəxsiyyətə, bu gün həm Azərbaycanda, həm də Özbəkistanda gənclərin örnək hesab etdiyi Heydər Əlirza oğlu Əliyevə həsr edilmiş bu memorial kompleks ölkələrimizin və xalqlarımızın sarsılmaz dostluğunun parlaq simvolu olacaq, bizim doğma Özbəkistanın sakinləri və qonaqları üçün ziyanətgahə çevriləcək.

Bir daha səmimi minnətdarlığı bildirmək istəyirəm. Biz bu səfərə çoxdan həzirlaşırıq. Obyektiv səbəbələr olub, pandemiya olub. Demək istəyirəm ki, İlham Heydər oğlu pandemiyadan sonra ilk rəsmi səfərini məhz Özbəkistana edir. Bu, çox rəmzi məna daşıyır. Bir daha demək istəyirəm: "Özbəkistana xoş gəlmisiniz".

Bu gün Özbəkistanın bütün sakinləri, bütün xalq Sizi gözləyir. Fikrimcə, bu səfər həqiqətən tarixi səfər olacaq. Əlbəttə, bu gün biz hər şey haqqında söhbət edəcəyik. Bu, bizim qarşılıqlı münasibətlərimizə böyük təkan verəcək və gələcəkdə biz öz münasibətlərimizi tamamilə başqa səviyyəyə çatdıracağıq, ona görə ki, biz buna çoxdan hazırlaşırıq. Cənab Prezident, Özbəkistana xoş gəlmisiniz.

İndi isə sözü məmənuniyyətlə Azərbaycan Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyevə verirəm.

Heydər Əliyevin xatirəsinə yüksək ehtiram Özbəkistan ilə Azərbaycan arasında qardaşlıq münasibətlərinin möhkəmlənməsinə daha bir töhfədir

- Hörmətli Şavkat Miromonoviç,
Əziz dostlar.

İlk növbədə qardaş Özbəkistana fərə dəvətə görə Şavkat Miromonoviç dərin təşəkkürümüz bildirirək istərdim. Şavkat Miromonoviç qeyd etdiyi kimi, pandemiya ilə əqədar mən özümün bütün rəsmi səfərlərimi dayandırdım, iki ildən təqib müddətdə rəsmi səfərlər etdədim. Pandemiya ilə bağlı vəziyyət imkan verəndən sonra mən ilk rəsmi səfərimi qardaş Özbəkistana təlimlərəm. Bu, bizim münasibətlərimizi təzahürü, xalqlarımızın qardaşlığının və dostluğunun təzahürüdür.

Əziz qardaşım Şavkat Miromoviçin bu təşəbbüsünə, Daşköndin ərkəzində atam Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr edilmiş belə gözəl iş yaradılmasına görə ona çox təşəkkür edirəm. Küçə, meydan, balyef, gözəl park - bunlar Azərbaycan xalqının böyük Liderinin xatiroğuna, bütün Azərbaycan xalqına hörməti qardaşlıq münasibətidir. Biz zərbaycanda bunu çox yüksək yemətləndiririk, çox təşəkkür edirik və bunu özbək qardaşlarımızın əzim Ulu Öndərə, ortaq tariximizə qoşiqətən qardaşcasına münasibəti qaldığı vaxtlarda o, həmişə xalqın yanında olub. 1990-cı il yanvarının 20-də, Sovet İttifaqının parçalanmasından hələ iki il əvvəl o, sovet ordusunun Bakıya yeridilməsi, Azərbaycanın yüzlərlə günahsız vətəndaşının öldürülməsi və yaranması ilə əlaqədar sovet rəhbərliyini açıq pişləmişdi. Bu, böyük siyasi əzmkarlıq tələb edirdi. Ona görə ki, o vaxt Sovet İttifaqının tarixe qovuşacağına hələ nə qədər qaldığını məlum deyildi. O, bunu etdi. Ən çətin dövrdə, Naxçıvan Muxtar Respublikası təcavüzə məruz qalandı.

Sonra Özbükistanın İstedadlı gencin adını Respublika
onestek üzrə Uluqbey adına Respublika
ondunun rəhbəri, akademik **Akil SƏLİ-
HOV** çıxış edərək dedi:

- Hörmətli Azərbaycan Prezidenti
Ham Heydər oğlu.

Hörmətli Özbəkistan Prezidenti Şavkat İrəmonoviç.

Əziz qonaqlar, bu gün bu gözəl meyanda və bütün Özbəkistanda sevinc dolu yüksək əhvalı-ruhiyyə hökm sürür. Buraya plaşanların hamısı tarixi hadisədə - paytaxtımızda Azərbaycan xalqının böyük oğlu Heydər Əliyevin şərəfinə yenilənmiş kuponun və abidənin təntənəli açılışında iştirak edirlər. Yaxşı yadımdadır, hələ 1970-ci ərddə Azərbaycan və Özbəkistan, Heydər Əliyev və Şərəf Rəşidoviç birbaşa, möhüm əlaqələr yaratmağa çalışırdılar. İki respublika arasında dostluq körpüleri quruldu. Əlbəttə, bu nəcib işə bu böyük insanların qarşılıqlı anlaşması, səmimi dostluq şərait yaradırdı. Bu halda onlar, heç birhəsiz, xalqlarımızın çoxoxşilik, əsl qarşılıqlı münasibətlərinə arxalanırdılar.

İlk dəfə Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə akıda "Özbəkistan günləri" keçirildi. Dəliyəm ki, bu, həqiqətən cəsaretli addım i, axı həmin dövrdə bütün qərarlar yalnız mərkəzdə qəbul edildi. Bakıda bizim spublikanın nümayəndə heyətini təntənli şəkildə, böyük hörmət və ehtiramla arşıladılar. "Özbəkistan günləri" keçirilən bütün heftə ərzində Heydər Əliyev ox məşğul olmasına baxmayaraq daim zimlə birlikdə idi. Ona görə ki, Heydər Əliyev özbək xalqını, özbək mədəniyyəti, özbək incasənatını çox sevirdi.

Sonrakı dövrde respublikalarımız arasında mədəniyyət və incəsənət günlərinin seçilirdiyini qeyd edən akademik Akil Səmənov bu tədbirlərin xalqlarımızın dostluq qardaşlıq münasibətlərinin daha da inşafına mühüm töhfələr verdiyini vurgudan bildirdi.

- Bu forumların sayesinde xalqlarımız
ha da yaxınlaşdı, bənzərsiz melodiyalar
mahnılar, bir-birimizin zəngin mədəni
si daha çox sevildi. Daşkənddə xalqlar
ostluğuna həsr edilmiş konsertdə Özbə-
stanın Xalq artisti Batır Zakirov tamaşa-
ların xahişi ilə Azərbaycan haqqında,
əki və Azərbaycan insanları haqqında
ahnını dörd dəfə ifa etdi. Bu, iki xalq
asında dostluğun hərtərəfli möhkəmlən-
əsində Heydər Əliyevin görkəmli tarixi
dmətlerinin ən yüksək səviyyədə etiraf
lilməsinin rəmzidir. Bu, bizim sarsılmaz

qardaşlıq əlaqələrimizin, inkişaf etməkde olan strateji tərəfdəşligimizin, ümumi gələcək nəsilivvətlərimizin rəmziidir.

Hazırda xalqlarımızın büyük qurucu
qüvvəsi yeni Azərbaycanda və yeni Özbə-
kistanda həyata keçirilən geniş, əsaslı dəyi-
şiklərdə yüksəsələr parlaq şəkildə təzahür edir.

şıklarla xüsusişlə parlaq şəkildə təzahür edir. Bu gün iki dövlət başçısı - möhtərəm İlham Heydər oğlu Əliyev və hörmətli Şavkat Mirzəyeviç Mirziyoyev bizim ikitərəfli əməkdaşlığını keyfiyyətçə yeni səviyyə-yə çatdırıblar və dostluğunumuza yeni mühüm konkret işlərlə təsdiqləyirlər. Qey bu sarsılmaz dostluq məşəli ölkələrimizin və xalqlarımızın rifahi naminə daim sölələsin!

Yaşasın Azərbaycan və Özbəkistan!

Mirabad rayonunun Temiryolçular məhəllə komitəsinin sədri **Mehriban RƏHİMOVA** çıxış edərək dedi:

- Əssələmənaleykum hörmətli Şavkat
Miromonoviç.

Xoş gördük Sizi, hörmətli İlham Heydər oğlu.

Siz bizim gözəl vətənimiz Özbəkistana xoş gəlmisiniz. Mən Özbəkistandanın azərbaycanlı övladı Mehriban Ziyadxan qızı Azərbaycanın Şəki rayonunda doğulmuşam. On doqquz yaşımda Özbəkistana gəldim. Mən 41 ildir bu gözəl ölkədə yaşayıram. Mənə xalqım hörmət edib, bù məhəllədə sədr seçib və 15 ildir məhəllə komitəsinin sədriyəm.

M.Rəhimova təmsil etdiyi məhelləde 3500-dən çox əhalinin yaşadığı, onların 70 faizinin azərbaycanlı olduğunu vurğula- yib. Özbəkistanda doğma Vətəndəki kimi yaşadıqlarını vurgulayan M.Rəhimova bu- rada insana diqqət və qayğıının, millətlər- arası dostluğun dövlət siyasetinə çevrildiyi- ni bildirib, azərbaycanlıların bu gözəl diyar- lılığından da təşkilatlı işləmələr il-

- Mən anayam. Analar həm öz övladlarının, həm də bütün dünyanın xalqlarının dincliyini, xoşbəxtliyini daim Allahdan arzu edirlər. Canım Özbəkistandır, ana canım Azərbaycandır, hər ikisini eyni dərəcədə sevirom. Əziz Prezidentimiz Şavkat Miromonoviç, Siz bizlərə bu gözəl bağlı, babamız, atamız Heydər Əliyevin abidəsinə bəxs etdiniz. Bu, Özbəkistanda yaşayan

İl boyunca sizinle birlikte olmak biz azərbaycanlılara olan büyük mükafatdır, hədiyyədir. Buna görə Sizə təşəkkür edirik.

Yaşasın Azərbaycan-Özbəkistan dostluğunu! Bizim dostlığımız əbadi olsun!

A formal photograph of President Ilham Aliyev of Azerbaijan. He is standing behind a light-colored wooden podium with a decorative base, speaking into two microphones. The podium features the flags of Azerbaijan and India. He is dressed in a dark blue suit, white shirt, and patterned tie. The background shows a green lawn, stone steps, and a building with a blue sign.

da o, öz xalqının yanında idi. Naxçıvan Muxtar Respublikasına rehberlik edərkən əslində o, Azərbaycanın bu tarixi hissəsini, qədim torpağını təcavüzdən müdafiə etdi. Yeniyən onun təşəbbüsü ilə 1918-1920-ci illərdə mövcud olmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin bayrağı məhz Naxçıvanda, Sovet İttifaqı dağılıandan və Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa edəndən xeyli əvvəl dövlət bayrağı kimi rəsmən qəbul edilib.

Vətəndaş müharibəsi dövründə xalqın iradəsi ilə məhz Heydər Əliyev 1993-cü ildə vətəndaş müharibəsinə dayandırıldı və ölkəmizi inkışaf yoluna çıxardı. Azərbaycan dövlətçiliyin möhkəmlənməsi, işləhatlar, inkişaf - bütün bunlar onun adı ilə bağlıdır və biz fəxr edirik ki, onun işini davam etdiririk. Vəfatdan bir qədər əvvəl öz siyasi vəsiyyətində Azərbaycan xalqına müraciətlə demişdi: "Mənim edə bilmə dikişimi mənim davamçılarımdır edəcəklər". Biz, onun davamçıları fəxr edirik ki, onun bütün vəsiyyət

- lərini həyata keçirmişik və ilk növ-bədə tarixi ədaləti bərpa etmişik,
- Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etmişik.

kistana münasibətini çox yaxşı bilirlər. Bu gün biz mənim qardaşım Şavkat Miromonoviçin rəhbərliyi ilə Özbəkistanı müstəqil xarici siyaset kursu yürüdən, öz resurslarına güvənən, sosial-iqtisadi inkişafda böyük uğurlar qazanmış qüdrətli müstəqil dövlət kimi görməyə çox şadıq. Şavkat Miromonoviçin rəhbərliyi ilə Özbəkistanın müstəqilliyinin, müdafiə qabiliyyətinin, iqtisadi potensialının möhkəmlənməsi, sosial məsələlərin həlli, şəhərsalma sahələrində necə böyük uğurlar qazandığını görmək üçün son 5-6 ilə aid statistik rəqəmlərə baxmaq kifayətdir. Biz bütün bunları görürük və dostlar, qardaşlar kimi bütün bunlara görə sevinirik.

Mən Heydər Əliyevin xatirəsinə belə yüksək münasibətə görə bütün Azərbaycan xalqı adından bir daha ilk növbədə Özbəkistan Prezidentinə, qardaş özbək xalqına təşəkkürümüzü bildirmək istərdim. Biz Azərbaycanda bunu yüksək qiymətləndiririk və heç vaxt unutmağayağıq. Bu, Özbəkistan ilə Azərbaycan arasında qardaşlıq münasibətlərinin möhkəmlənməsinə daha bir töhfədir. Yaşasın Özbəkistan və

